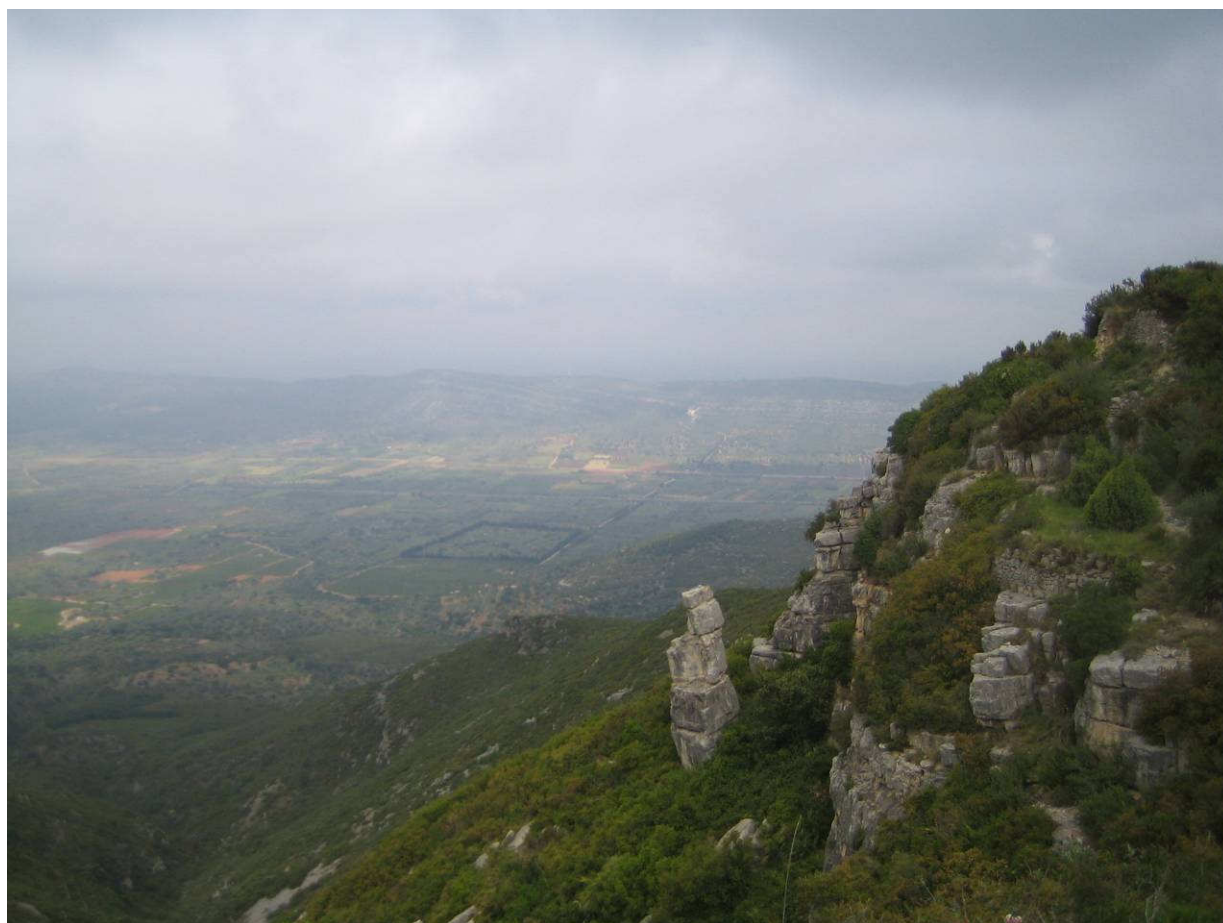

Serra de Montsià

Imprès en paper ecològic

16 de maig de 2009

Monitor: Jaume Soler Zurita

Gepec

grup d'estudi
i protecció
dels ecosistemes
catalans

Av. Prat de la Riba, 18 – 2n 43201 REUS
977 331 142 secretaria@gepec.org
www.gepec.cat

Amb el suport de

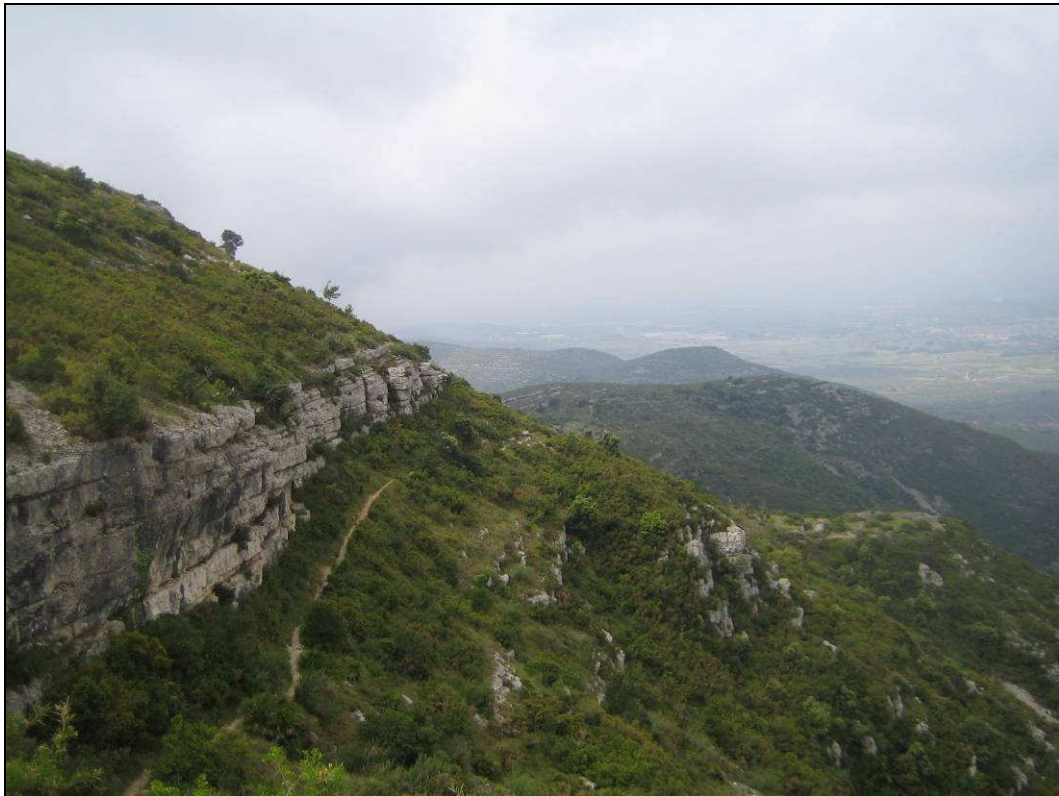

AJUNTAMENT DE REUS

Regidoria de Medi Ambient

La Serra de Montsià

La Serra de Montsià és una formació muntanyosa a tocar del Delta de l'Ebre. Està separada de la Serra de Godall per la fossa d'Ulldecona. Juntament amb la Serra d'Irta i les talaies d'Alcalà, representen la transició entre el Sistema Mediterrani Català i el Sistema Ibèric.

El Montsià, paral·lel al litoral, s'alça bruscament amb el puig de Mata-redona (619 m alt), seguit cap al sud per la Foradada (698 m), amb fenòmens càrstics, la Torreta de Montsià (764 m) i la roca Roja, amb un estrep meridional que és la Serreta, que sosté la vila d'Alcanar. Aquesta erecció és constituïda per calcàries cretàcies de plegament alpí, de vessants molt bruscs que faciliten l'erosió d'uns sòls prou esquelètics. Resulta una serra molt espectacular a nivell de paisatge. Des de la seva part més alta es pot observar una bona franja de litoral, des del País Valencià fins al Cap de Salou, si la climatologia ho permet.

Les característiques geològiques de la Serra de Montsià fan que pràcticament no s'hi formin boscos. Així hi dominen matollars de garric, i altres formacions més esclarissades d'herbàcies llenyoses que dominen la seva fisonomia. Entre la fauna s'hi poden trobar destacats elements que van des de grans rapinyaires com l'àguila cuabarrada i l'àguila daurada, fins a petits amfibis com l'ofegabous.

La plana agrícola constituïda per la Foia d'Ulldecona té un gran interès per l'elevat patrimoni natural que representen les seves oliveres monumentals.

L'Ofegabous (*Pleurodeles waltlii*)

És un Amfibi urodel de la família dels salamàndrids, d'uns 30 centímetres de llargada màxima, amb una gran cua. De colors molt variables, castany fosc, grisenc, verd oliva... però sempre dins dels tons terrossos, grisos o verds i amb el ventre de color més clar. Pell rugosa. Cap molt deprimit, cos rabassut i cua comprimida. Extrem de la cua obtús i crestes dorsal i caudal poc marcades. Presenta unes protuberàncies de color groguenc o ataronjat arrencades al llarg dels costats que coincideixen amb els extrems de les costelles.

És un animal molt aquàtic que només s'allunya de l'aigua, i no gaire, en determinades circumstàncies. De vegades transcorre l'estivació a terra, sota pedres, etc. Viu en aigües estancades o amb molt poca corrent com ara basses, estanys, embassaments, llacunes, rierols, sempre amb una molt bona qualitat de les aigües, donat que és molt sensible a la contaminació.

Es tracta d'un endemisme del sud i centre de la península ibèrica i del nord d'Àfrica, trobant-se en estat de regressió degut a la pèrdua dels seus hàbitats. És una espècie ovípara. L'aparellament té lloc a l'aigua. L'època de reproducció és variable, depenent de les condicions climàtiques, però sol ser des de la tardor fins el final de la primavera. El mascle i la femella realitzen una elaborada parada nupcial i la femella pon entre 100 i 1.000 ous, depenent de la seva pròpia mida. La posta té lloc en basses naturals o de regadiu. Com tots els amfibis, presenta metamorfosi, al sortir de l'ou tenen forma larval (s'anomenen aleshores "cullerots") amb respiració per brànquies, completament aquàtics i sense potes. Els cullerots són d'aspecte robust, mesuren fins a 8 cm de llarg i tenen la cua punxeguda amb una cresta molt alta estesa quasi fins al cap. En esdevenir adults la seva respiració passa a ser pulmonar i cutànea, desenvolupen potes i ja tenen un comportament amfibi (viuen a terra i a l'aigua).

Es tracta d'un animal carnívor que s'alimenta d'insectes, mol·luscos, cullerots, cucs ... El nom d'ofegabous li ve donat per la seva característica més sorprenent: quan es troba en perill pot treure els extrems punxeguts de les seves costelles a través de la pell. Així, sol ocórrer que un bou, al beure d'un estany, se'n empassa un i l'ofegabous, al veure's així amenaçat, tregui les costelles enganxant-se a la gola del bou, ofegant-lo (escanyant-lo).

Itinerari

L'excursió s'inicia deixant el cotxe a La Foia d'Uldecona, que és una plana agrícola, poblada pel cultiu d'olivera. Posteriorment es pren un sender que ens conduirà a l'ascens a la Torreta de Montsià. En el decurs de l'excursió es va passant per barrancs escarpats i plenament mediterranis. Es visita també algunes edificacions humanes abandonades, com el Corral de Tabora i el Mas de Rosalea. Finalment s'arriba a un coll en el que prenem un camí a l'esquerra que ens durà a la Torreta. Dinarem i seguidament prendrem un altre sender de baixada, passant pel Mas del Comú seguint el GR marcat completarem una excursió circular que ens durà de nou a la Foia d'Uldecona.

